

виконаний політ», в якому на основі відточеною танцювальної техніки воедино злиті воля, емоція і пристрасть.

У хореографії, як і в будь-якому мистецтві, ні художніх прийомів, хороших і придатних на всі часи. Художній прийом, природно і органічно ввійшов у загальну танцювальну палітру, служить розкриттю виразною природи танцювальної образності. Сучасність хореографічного мистецтва-це насамперед сучасність його хореографічного образного мислення, в якому зображальність і виразність завжди існують в єдності [2, с. 12].

Хореографія, як вища форма танцювального мистецтва, увібрала в себе риси національної специфіки, але ступінь співвідношення в ній національного і загальнолюдського має свої особливі закономірності, особливу форму заломлення. Якщо в народному танці національне проявляється більш опукло і наочно, то академічний танець відзначений печаткою національної своєрідності вже в значно меншому ступені. Мову класичного танцю інтернаціональна, незважаючи на національну забарвлення, яку він щоразу набуває в тій чи іншій країні.

Список використаних джерел:

1. Лихачева Л.С. Школа этикета : поучения на всякий случай. Екатеринбург : Сред. Урал. кн. Изд-во, 1995. – 448 с.
2. С.В. Филатов «От образного слова – к выразительному движению», М., 1993. – 234 с.
3. В.М. Красовская, ст. «О классическом танце», в кн. Н. Базарова, В. Мей «Азбука классического танца», Л., 1983. – 134 с.

Литвишко О.М.,

викладач,

*Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди*

СУТНІСТЬ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Становлення української державності, розбудова та інтеграція України в сучасне європейське співтовариство передбачають орієнтацію педагогічної освіти на визначення пріоритетності формування всебічно соціально розвиненої особистості, її життєвому самовизначенню, самореалізації, життєтворчості. Це відображено в сучасних державних документах (Конституції України, Законах «Про вищу освіту», «Про дошкільну освіту», Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Базовому компоненті дошкільної освіти України.

Аналіз наукової літератури, присвяченій дослідженням проблеми соціалізації засвідчує, що серед науковців присутня думка тісного зв'язку між соціалізацією особистості і процесом її виховання. Так, Л. Хомич стверджує, що соціалізація – це невід'ємна складова виховання. Л. Виготський, Д. Ельконін схиляються до думки, що дошкільника привертає до себе сфера соціального життя, вона стає основним змістом дитячих інтересів.

Особливе місце серед досліджень проблем соціалізації займають роботи, присвячені соціалізації особистості на ранніх етапах індивідуального розвитку (Л. Артемова, А. Богуш, Н. Гавриш, І. Луценко, Т. Поніманська та ін.). Дослідження феномену соціальної компетентності у просторі наукового знання (І. Сохань, Л. Сохань та ін.), проблеми соціалізації особистості в дошкільному

дитинстві (О. Богініч, Д. Ельконін, М. Мід, В. Сухомлинський, І. Рогальська-Яблонська та ін).

Ще В. Сухомлинський у своїй праці писав «На жаль – педагогічний аспект соціалізації дотепер не тільки не вивчається з належною глибиною і всебічністю, але й не розглядається. А тим часом, саме процес соціалізації є однією з найважливіших передумов формування виховної сили колективу» [4, с. 474].

Зарубіжні вчені (Г. Андреева, Дж. Баллантайн, Ф. Знанецький, Ф. Найдгард) у своїх працях зазначають, що соціалізація – це двосторонній процес, який передбачає, з одного боку, засвоєння індивідом соціального досвіду шляхом входження в соціальне середовище, систему соціальних зв'язків, з іншого – активне відтворення індивідом системи соціальних зв'язків за рахунок його активної діяльності, активного включення в соціальне середовище.

У діючих програмах «Дитина», «Зернятко», «Українське докільля», «Дитина в дошкільні роки», які відповідають за розвиток, виховання та навчання дітей дошкільного віку визначені головні завдання і зміст ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Проблемою ігрової діяльності в соціалізації особистості дошкільників займалися Л. Іванова, Н. Захарова, С. Ладивір, С. Шмаков, Є. Фоміна та ін.

За допомогою сюжетно-рольових ігор у дітей старшого дошкільного віку розвиваються творчі здібності, творчість, інтелектуальні особливості. У дітей 5-го року життя розвивається фантазія та творче мислення. Крім того у дітей старшого дошкільного віку під час гри розвивається пам'ять, увага, уява, інтелектуальні здібності. Починаючи з п'ятирічного віку діти досить активно граються у сюжетно-рольові ігри. Під час ігрової діяльності вихователі дошкільних навчальних закладів повинні виховувати у дітей почуття взаєморозуміння, співпраці, взаємодопомоги та взаємопідтримки.

Гра – це найголовніший соціалізуючий засіб формування всебічного розвитку дітей дошкільного віку у якому дитина приймає позицію суб'єкта соціалізації. Під час гри дитина засвоює встановлені норми та виробляє свої життєві цінності, імітує, проявляє свою пристосованість до життя, оволодіває основними соціальними відносинами.

У своїй ігровій діяльності дитина прагне відобразити дорослого.

Видатний учений О. Запорожець сформулював тезу – гра є справжньою соціальною практикою дитини, її реальним життям у колективі, в якому формуються суспільні якості та моральна свідомість особистості. Граючи, дитина оволодіває соціальною дійсністю в дійовій формі, соціально вдосконалюється [1, с. 5–10].

Г. Костюк також відмітив значення гри у формуванні соціалізації дітей дошкільного віку. Він зазначив, що «граючись, дитина активно пізнає навколишню, і передусім соціальну дійсність, включається в доступний для неї формі у життя дорослих, входить в їхні ролі..., наслідує і засвоює їхні функції. Гра є першою школою дитини, яка має важливе значення для її загального розвитку» [2, с. 347].

В ігровій діяльності діти старшого дошкільного віку пізнають навколишню дійсність, засвоюють соціальні функції, норми та правила поведінки, обмінюються думками, звертаються за порадою до вихователів, відбувається розвиток особистості дитини.

Під час гри формується особистість, яка наділена моральними якостями та цінностями, здійснюється корекція емоційної реакції дітей.

На думку фахівців вихователі повинні створити належні умови для гри:

- своєчасно збагачувати і практично узагальнювати дитячий досвід з різних видів діяльності;

- організувати цільове ознайомлення з конкретною інформацією, яка використовуватиметься в грі;
- створювати розвивальне предметно-ігрове середовище (як засіб, умова та опора самої гри) [3, с. 7–8].

Розпочинаючи гру діти планують її перебіг, добирають необхідний ігровий матеріал, розподіляють ролі.

Під час ігрової діяльності діти старшого дошкільного віку висловлюють свої побажання, обмінюються думками, пізнають світ, закріплюють практичні знання і вміння, піклуються та регулюють стосунки зі своїми ровесниками.

У сюжетно-рольових іграх старші дошкільники вирішують проблемні ситуації. Під час гри вихователь допомагає дітям відтворити значні події їхнього життя, моделює людські відносини та стосунки, наслідує дорослих. Тому дорослі мають стати дошкільникам зразком для наслідування та авторитетом.

Старші дошкільники вже розрізняють поняття добра і зла. У ігровій діяльності у них формуються хороші і погані вчинки.

Діти старшого дошкільного віку особисто вибирають тему сюжетно-рольової гри. За допомогою власного досвіду, знань, умінь та навичок вибудовують сюжетну лінію, обмінюються емоційно думками. Під час гри формується соціальна свідомість дітей старшого дошкільного віку.

Головною особливістю сюжетно-рольової гри є взаємостосунки між дорослими людьми. Граючись, діти дотримуються певних правил. За допомогою гри регулюються дитячі стосунки.

На наш погляд, ігри допомагають умінню спілкуватися з партнерами. Старші дошкільники легко запам'ятовують правила сюжетно-рольової гри, при цьому контролюють як свою діяльність, так і однолітків.

Отже, під час сюжетно-рольової гри в дитячому колективі встановлюються доброзичливі стосунки, міжособистісні відносини. Діти старшого дошкільного віку потребують спілкування з однолітками у процесі ігрової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Запорожець А.В. Игра и ее роль в развитии ребёнка дошкольного возраста : сб. науч. тр. / А.В. Запорожець. – М. : НИИ общ. педагогики, 1978. – 155 с.
2. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г.С. Костюк. – К. : Рад. шк., 1989. – 608 с.
3. Ладивір С.О. Педпроцес потребує радикальних змін / С.О. Ладивір // Дошкільне виховання. – 2006. – № 11. – С. 7–9.
4. Сухомлинский В.А. Избранные произведения. В 5 т. Т. 1. / В.А. Сухомлинский. – К. : Рад. шк., 1979. – 686 с.